

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

-Any XIII

Reus Dimecres 21 de Desembre de 1898

Núm. 3.783

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 4
En províncies trimestre.	12
Extranjer y Ultramar.	18
Anúncis, a preus convencionals.	7

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografía Mallofre, carrer Junquera, 6. No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la província.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Medalla d'or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

Marcial Ombrás (propietari)

Ronda del Carril, Figueras (Girona)

Barbats, estacas y empeltats.—Preus reduhits y autenticitat garantida. Trenta hectareas de planté.

Secció doctrinal

¡Visca la llibertat!

¡Llibertat! Una de las cualitats més excelents y sublimes ab que Deu ha adornat a la criatura humana; pero no solzament es l'home l'que naturalment y per instint propi es lliure, sino que privat de lliber at causevulga animal, regoneixém que 's estar privat de mitja vida, sino de vida entera com innumerables cassos s'han registrat.

¡Que bonica es la llibertat principalment la del home! Sens ella, la persona se trova privada casi pot dirse de lo qu'ayma més en la vida, sens ella no pot organitzar-se, no pot perfeccionarse, es fa difícil sino imposible sa preciosa existencia.

Eliminant la llibertat, cahuen forsosament per terra aquells altres dos principis que ab veneració sempre havém de respectar, la igualtat y la fraternitat, que junt ab ella forman los tres importants fonaments de las constitucions modernas. Sense llibertat no pot existir la igualtat, porque lo que no es lliure necessariament ha d'estar somés a un altre y aquesta diferencia d'entitats s'oposa obertament al segon principi ó siga a la igualtat. Tampoch sens llibertat se comprém la fraternitat; aquesta nos ensenya que tots som germans y per lo tant iguals, no pot existir lo predomini de l'un sobre l'altre, ab ma ferma ha de dominar indispensablement la llibertat.

Si la llibertat es condició indispensable y de rahó evidentment natural, ja may podrá cumplir l'home que no gosi d'ella, no fidelment, sino ni remotament, lo fi porque ha sigut posat a la terra, sino que necessariament ha d'estar subjectat a un altre, puig altre cosa no indica la falta de llibertat, y per consegüent forsats serán los actes que realisi, ab coacció tots llurs mohiments y en consecuencia res podrá serli imputat puig no pot ser responsable de lo que inconscientment efectuhi.

Si la llibertat es indispensable en l'home, puig s'identifica ab ell mateix, igual ha de succehir a la Nació que no es altre cosa que l'conjunt ó individus lligats per los vincles de religió, territori, llengua, historia y lleys comuns y per lo tant formant una entitat única.

Entitat que no anirém tan lluny nosaltres exposant que no pot obrar ab cumplerta independència, pero si entitat que ha de lluytar sempre pera lograr

lo que realment es, al menys per desferse de las lligaduras e imposicions a que com humil corder esta subjectat y oprimit, aixecant ab alta ven-sos ideals y exposant al mon enter ab plena convicció y ab ferma energia, anant fins allá ahont possiblement sigui precis, per imposar lo natural, lo que 's de rahó, lo que la conciencia ho fa indispensablement necessaria la seva llibertat.

¡Qui negará ni sols duptará que Catalunya avuy 's troba oprimida, que no disfruta de llibertat? ¡Qui duptará que Catalunya, verdadera nacionalitat, está dominada y subjectada siguenli imposible la organisió, la satisfacció del treball, lo seu veritable y peculiar modo de ser, en una paraula sa vida propia?

¡La llibertat! Consol santíssim, preciós ideal per aquell que 's trova dominat per aquell presoner, que llugat a voltas per sas propies cadenas, ha de consumir-se en un recó, allunyat del mon, casi sens més ayre que l'que ab son propi alé 's produheix, si encara aquets no li roban, lluytant ab sa propia existencia, aquest veritable mort en vida, quan somia en la llibertat, quantas ideas forman llur pensament que al final van totas a reunir-se en aquell llunyá astre de salvació.

¡Catalunya 's trova presonera! ¡¡quant pensa en la llibertat!!!

Si he aquesta qualitat es propia de tot ser humá, nosal res, aquells fills que tenim nostra mare subjectada, nosaltres, que sens cap classe de rahó 'ns creyém privats de las caricias de nostra estimada mare-Pària, pera poguer arribar a disfrutar de delicia tan preuhada, nosaltres, repeteixo, som los que hem de posarnos al devant ab enrgia y coratje y sens cap classe de vergonya ni menys de fingiment exclamar ab forsa, fermesa y crits ben alts:

¡¡VISCA CATALUNYA LLIBRE!!

¡¡¡VISCA LA LLIBERTAT!!!

D. VILANOVA Y CUSPINERA.

Moviment regionalista al extranjer

A principis del any que estém finant, la caestió de la dualitat de llenguas oficials era fortament debatuda a Bèlgica. Ja en la anterior llegistatura los diputats Coremans y de Vriend, havían presentat una proposició pera que totas las lleys fossin redactades en flamench y francés, tenint abdos textos lo mateix valor legal; aquesta proposició fou aprobada casi per unanimitat en lo Congrés, mentres que en lo Senat fou tan modificada que casi deixava subsistent la existencia de la llengua oficial única, produhint aixó un fort moviment nacionalista de protesta entre 'ls flamenchs; presentada de nou en lo darrer mes de Mars, la proposició fou acceptada, després de molta discussió, per la Cambra alta. Creyém d'interés transcriure aquí alguna párrafos d'una correspondencia de Bruselas que tractant del assumpto 's publicá en lo *Diario de Barcelona*. Deya aixis: «Es digne d'observarse que en lo grupo d'habitants que parlen abdos idiomas hi ha molt major nombre de flamenchs d'origen que valons, en termes que no 's trobaria un sol flamench per poch

instruít que siga, que no sápigá l' francés, mentres que entre 'ls valons instruítos, los que componen la llengua flamenca constituheixen la escepció. «No obstant, aquesta situació tendeix a modificarse y las reivindicacions flamencas, encara que desagradin als politicastres valons, produhirán quen menos lo bon resultat de que induhirán als valons rasonables y previsors, si no a apendre personalment l' idioma flamench, a procurar que sos fills no ignorin dita llengua. Cert es que l' flamench esta poch difundit, pero 'ls belges que desconeguin lo flamench, han de tenir gran interés en apéndrel, porque aquesta llengua los hi proporcionarà la classe del alemán y del inglés». Paraules son aquestas, que creyém podrián aplicarse ab sorprenent exactitut als dos principals grupos que forman la Espanya actual.

Posteriorment los flamenchs han accentuat sas reivindicacions conseguint que la llengua flamenca fos ensenyada en totas las escollas de Bèlgica. Derrera ment llegim que un diputat ha presentat una proposició en lo Congrés, contenint la següent declaració: «Tot magistrat ó funcionari, que colabori d'una manera permanent en administrar justicia en l'exércit, deuria coneixer en avant las duas llenguas: la flamenca y la francesa. Tal es la obligació que las esmenes de la Comissió imponen al president del tribunal militar, al auditor general y a son substitut, als auditors militars, a sos substituts y suplents; al magistrat civil dels Consells de guerra y a sos escribans». Fets com aquest omptán d'alegría als que perseguim la completa reivindicació de las nacionalitats sotmesas al jou del unitarisme jacobí.

L'Imperi del Austria-Hungria ha celebrat derrera ment las festas per l'aniversari de la coronació de son venerable emperador Francisco-Joseph; festas per cert no molt alegres, ja que al recort dels tristos fets ocorreguts al Austria durant aquest regnat y de las pérduas que en sa familia ha sofert l'Emperador, s'hi ajunta la més trista incertitut referent al pervindre del Imperi, quina existencia 's troba amensada de mort, si com es de temer, no tenen prompte solució los problemas referents al compromís económic entre Austria y Hungria, y l' regoneixement dels drets dels pobles txechs, polonesos, italians, eslovachs y rumans avny al esperit absorbent y dominador dels alemanys los uns y dels madgyars los altres.

La comissió nombrada per lo Parlament húngar per tractar ab los austriachs de la cuota proporcional, ha finit sas tasces sens haver pogut trobar un acord, essent en consecuencia casi segur, que arribarém a any nou sens haverse aprobat lo compromís, arribants a la separació económica que es lo que velen los partidaris de la independència que segueixen al incansable Francisco Kossut. Al mateix temps una nova cuestió ha vingut a aumentar la exaltació. Tractants d'erigir un monument a la desgraciada emperatriz, l'emperador rei autorisá que fos erigit en lo lloch que fins ara ha ocupat en una plassa de Buda-Pesth la estàtua dedicada al general Hepizi que combatí als húngars en la sublevació de 1849, estàtua quina presencia sempre havia molestet als fidels súbdits húngars, aixis es que aquesta autorisació fou rebuda ab gran alegría pel poble

húnger que una vegada més tenia ocasió de benehir la memoria de sa protectora la emperatriu Isabel; la disposició del ministre de la Guerra menant que la sobredita estatu fos transportada al pati de la Escola militar, ha destet la bona impressió causada per l'acte del Emperador y ha donat lloch á escenas violentísimas en lo Parlament húnger, ahont s' han vist durament insultats lo baró Bauffi y 'l ministre de la Guerra; aquestas escenas deshonrosas promogudas pel partit de la independència y pel nacional ha tingut ressó fora de la Cambra, especialment entre 'ls estudiants.

A l' Austria sembla que novament lo comte Thun se mostra disposat á atendre las justas reivindicacions dels eslaus, á cambi d' obtenir son apoyo en la cuestió del compromís.

Las expulsions de súbdits alemanys del territori prusíá de que enrahonamv derreraent, han anat continuant y fins han pres un carácter més general, ja que no han sigut sols los desgraciats fills del Llevig, sino que també hi han hágut expulsions de flamenchs, polonesos y eslaus fills de la Silessia paussiana. Aixó ha promogut fortes queixas al Austria especialment entre 'ls periódichs eslaus; lo comte Thun interrogat en las Cambras ha respost que estava enterat dels lamentables fets, que s' havian fet gestions per evitar sa repetició y que s' troba disposat á usar de la energia necessaria pera corretjirho. Segons hem llegit, derreraent han conferenciat l'emperador Guillerme y l'embaixador austríach per tractar d' aquest assumpto, creyentse que sortirà del ministeri l' actual ministre del Interior, que era qui ordenava las expulsions. També Dinamarca intercedint per sos antichs fills del Llevig presentá una reclamació diplomática que no ha sigut contestada. Es d' esperar que no s' repetiran fets tan deshonrosos al mateix temps que contraproduhents.

Sembla que está ja arreglada la cuestió de la successió al principat de Lippe-Betmold; l'emperador s' ha reconciliat ab lo regent, nombrant per un cárrech militar d' importancia á un fill d' aquest; un tribunal del principat ha condemnat á un periódich que defensava 'ls drets de la familia Lippe-Schambourg.

Mes afusellaments

REFLEXIONS

Ab pena hem llegit varis cablegramas de Filipinas dirigits al govern per lo general Rios, donantli á sapiguer los afusellaments y actes de rigor que ha manat executar contra individuos sublevats, fins després de que era ja un fet la pérdida del arxipiélach magallánich; creyém que 'l mateix Govern no haurá estat conforme ab la serenitat demostrada per l' expressat general quant li ha telegrafiat dihentli que eviti 'l derreraent de sanch ab afusellaments y actes de rigor, ja que allí no hem de permanecer molt temps.

Certament es trist contemplar aqueixos errors de la guerra y ho es molt més cuant se persuadeix un de l' inutilitat de tant rigor; per altra part may havém cregut que 'ls procediments terroristas sian medis adequats pera destruhir als partidaris d' una idea més ó menos simpática. La crueltat deix sempre espurnas que difícilment s' apagan. Molts afusellaments ordená 'l general Polavieja y no obstant l' idea de la independència no s' extingí sino que fou propagantse ab més insistencia entre 'ls indigenas y tagalos; desgraciadament pera Espanya los resultats d' una política despótica s' están tocant en l' actualitat.

Convenim en que cuant las nacions extrangeras han calificat als governs espanyols de crudels y péssims administradors han tingut sobrada rahó. ¿Que foren los conquistadors d' aquells extensos territoris contra sos moradors? La historia ho diu: uns homes d' instints cruels, que anaren allí á explotarlos moguts per l'afany de riquesas y no pera civilisarlos com erróneament afirman alguns escriptors.

Quatre sigles havém tingut en nostre poder las possessions americanas; pero en aqueix temps nostre domini ha tingut que ser militar, sempre per medi d' un sistema de rigidesa raliana á la servidumbre pera 'ls intelissos indis y fins pera 'ls naturals; per aquest desde 'l començament de la conquesta hi ha hágut sublevacions en las islas que ara havém perdut y en los vastos territoris de Méxich, el Perú, Buenos-Aires, Paraguay y demés que foren nostres, los quals perderem á principis d' aquest sigle. Per tant l' idea de l' independència era tan vella que arrenca desde la fetxa en que im-

perá la soberanía d' Espanya sobre aquells llunyans paísos.

També Espanya expulsá als árabes després de set sigles de dominació. Tart ó aviat brota l' esperit d' independència cuant un poble s' veu dominat per altre.

Pera aixó may havém admés l' anomenat dret de conquesta; y per lo mateix 'ns ha semblat justísim lo dret de defensar y recuperar lo que brutalment ha sigut arrebatat.

M. M. x B.

(De El Eco de Guadalupe de Alcañiz)

CRONICA

Observacions Meteorológicas

del dia 20 de Desembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	758	77		3.7	Ras	
3 t.	758	66				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcci.	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.		classe	can.
9 m.	Sol. 24	4	9	S.	Cumul	0.2
3 t.	Sombra 17		14	S.		0.2

A dos quarts de quatre d' ahir tingué lloch l' enterro del jove Vicens Martí Sagranyes fill del conegut pagés Joseph Martí Llorba (a) Josephet de la Vicenta.

Era lo jove Martí un dels repatriats de Cuba, d' ahont portá la malaltia que li ha costat la vida.

Molts pagesos amichs de la familia, acompanyaren lo cadaver fins á la porta del Roser.

La patria hi enviá quatre numeros.

Que Deu lo tinga en son si y que la familia tinga lo consol que li desitjém y tan necessaria en semblants cassos.

Estém demunt de Nadal y encara que s' parla quelcom de bonas festas, sembla que aquest any no serán gayre bonas pera 'ls qui n' acostuman á repartir, puig ab aixó, lo mateix que ab lo de cercar la regeneració, la opinió está quelcom somorta.

Ayuy ja no més domina l' indiferentisme, lo tant més ja tradicional.

Lo saló de barbería que nostre particlar amich don Joseph Arqué tenia instalat al carrer de Merceria l' ha trasladat al carrer de Montarols núm. 32, degudament reformat, inaugurantlo ahir al vespre.

Lo saló tal com l' han deixat los artistas Nogués, Ribas y Guiots presenta molt bon efecte.

Lo representant en aquesta plassa del Banch Vitalici de Catalunya de segurs sobre la vida nostre amich don Jaume Sabater ha tingut la atenció d' enviarnos un elegant almanach pera l' any 1899, dels que aquell establiment de crédito regala á diferentas personas.

En la portada hi ressaltá un hermós escut de nostra terra catalana.

Ahir á la tarde á Casa la Ciutat hi havia detinguda una noyeta de tres anys que s' havia escapat de casa seva y perdut per nostres carrers.

Es convenient que 'ls pares tinguin una mica de cuydade ab aquestas tendres criaturas, porque aquí, que tan bé s' compleixen las Ordenansas en lo que afecta al tránzit rodad, á lo millor poden tenir un sério disgust.

Se nos assegura per bon conducte que es una veritat que 'ls empleats del Municipi cobrarán lo mes de Desembre á la vigilia de Nadal y que á primers de Janer l' Alcalde Sr. Borrás pagarà un mes atrassat als empleats que n' acreditan, donchs son varis los que están al corrent, principalment de consums y rondes municipals.

Aixó y atenet á que 'l personal de la Brigada cobra ja sos jornals al corrent, demostra que la gestió económica del Sr. Borrás ha donat excelents fruyts, per quin motiu lo felicitem.

Al entrar en primer de Janer próxim nostre apreciat colega La Renaixensa de Barcelons, en l' any vint y neu de la seva publicació, baixará 'ls preus de suscripció.

Costará desde aquells fetxa una pesseta al mes á Barcelona y quatre pessetas al trimestre á fora, sens per aixó minvar en res las sevas condicions materiales de publicació.

Al anunciar aquesta modificació ho explica ab los següents y lloables termes:

«Nos mou á emprendre aquesta reforma la situació desesperada d' Espanya que va arrossegant al seu mateix abisme á Catalunya. Son tantas las desaventuras é ignominias que han caygut y segueixen cayent sobre nostra Terra que considerém com obligació de conciencia 'l fer arribar la nostra propaganda honrada fins als reconcs més humils y apartats, avuy que encara s' es á temps d' aixecar al país, si tots los seus fills de voluntat verament catalana arriban á ferse cárrech de que no están perduts nostres elements de rassa, de que no han desaparegut nostre esperit y nostres fonaments de nacionalitat, y de que tenim drets y 'ns sobran medis encara pera tornarnos á assentar dignament entre 'ls pobles lliures y civilisats de la terra.»

Si s' reuneixen suficient número de senyors regidors avuy á dos quarts de vuyt del vespre celebrará sessió de primera convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

En l' Institut de segona ensenyansa d' aquesta ciutat ahir comensaren las festas de Nadal.

Tots los joves que s' troban cursant los seus estudis en alguna Universitat pot dirse que ja han retornat á nostra ciutat pera passar las properas festas al costat de sas respectivas familias.

Las desgracias que han caygut demunt d' aquest desditzat Estat espanyol, han conseguit ofegar aquells sentiments de follia que animavan á la majoria dels seus súbdits, convertint aquell carácter impresionista y quixotesch en altre, que si be deix molt de ser serio y sensat, te una nova fesomia que tampoch lo fa simpátich: es massa fret.

Pot judicarse y apreciarse aquest cambi, en qualsevol conversa que se senti parlant de la grossa de Nadal, del sorteig de la loteria que ha d' efectuar-se 'l vinent dia 23.

Avans tothom se dalia pera conseguir lo millor número de participacions y tothom somniava en ser rich; enguany s' hi ha posat per si s' esqueya en sortir premiat lo número que vos brindavan, pero sense fé, sense ilusió, y d'aquí, potser, que enguany no veyém aquellas ofertes que s' feyan als soldats de Cuba quan sembla que no he havian de necessitar, porque obligació era del Govern lo mantenirlos.

Los pobres repatriats que han vingut y segueixen malalts, no n' necessitan d' almoynas; ja 'ls té prou ben acullits la Patria á qui han anat á defensa y pera qui al donar la seva sanch, están com están.

Traduhim de «La Vanguardia»: «Agradable é instructiva resultá la sessió que Mestre Morera doná en los salons de la societat coral «Catalunya Nova» en presentació de lluhida y numerosa concurrencia.

Lo Mestre Morera doná á coneixer un «Tractat de harmonía», y aceptant la controversia á sas teorías, que tendeix á combatre los convencionalismes de la ensenyansa oficial en los Conservatoris, posá de relleu sos coneixements en la materie y fou justament felicitat.

Pel ministeri de la Guerra s' ha disposat que 'ls excedents de cupo incorporats als cossos pera rebre instrucció militar en Novembre últim, passin á sas casas al 20 del actual, socorreguts segons prevé 'l reglament de comptabilitat. Los incorporats en lo present mes serán llicenciats lo 21 de Janer vinent.

Se diu que Inglaterra ha enviat sas escuadrás per tots los mars, en los quals Fransa posseheix colonias, portant tots los almirants plechs tancats, que deuben obrir en alta mar.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 1124.75.

Cinematógrafo Lummiére, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.

Tots los dias s' exhibirá una gran corrida de toros per los d' atres Mazzantini y Revérté y s' exhibiran també sis vistas diferentas tots los dias, donantse á més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 centims, preferéncia 30; se cambian vistas diariament.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Segrera 18 Desembre de 1898.

Sr. Director:

Molt senyor meu: Ahir diumenge les agrupacions excursionista y escolar «Los Montanyenchs» y Ramon Llull respectivament, visitaren lo centre obrer «Lo Foment Regional de la Segrera» que ab tot y esser subvencionat per elements oficials manté lo calor de patria com en sos primers jorns de vida.

Al arribar las esmentadas agrupacions foren objecte de inmerescudas atencions per part de tota la junta y després d' una breu visita per l' hermós musseo, joya de moltíssim valer, y per las escolars, passeren al lloch abont tenia que celebrarse la festa.

Dirigi la paraula á sos consocis lo digne president per presentar á las agrupacions explicant la casualitat de la coneixensa y fent una exposició de la tasca d' ellas y los resultats que arreu floreixen.

Parlá després lo secretari dels «Montanyenchs» manifestant s' admiració envers lo centre «Regional», seguí lo representant de la «Ramón Llull» en idéntich sentit.

Seguiren poesias dels més celebrats poetas catalans y discursos per los senyors Gaspar, Castells, Roig (D) y per lo benemérit catalanista de Ripollet en Narcís Fuster y altres senyors de la associació del Foment regnant en tots molt entusiasme envers la causa; á prechs de molts s' entonaren á peu dret «Los Segadors» cantant lo solo lo senyor Poblet; y per últim foren obsequiats ab un abundant refresch abont renesqué l' entusiasme ab brindis dels senyors Fuster, Martí Anglada, Gaspar y Roig (D), essent lo més aplaudit lo del senyor Fuster un dels fundadors del Foment.

A quarts de set del vespre se retiraren ab tortas viscas á Catalunya y al Foment Regional.

Lo que poso en son coneixement pera ferho públich.

Queda de vosté affcm. s. s.

DANIEL ROIG PRUNA.

Varietats

La font de la Justicia

Font que may l' estroncarán,
Font que 'ls homes hi begueren,
Font que 'ls homes hi beuran,
Tots molta por hi tingueren
Tots molta por hi tindrán.

JORDI DE ROCAFOT.

Secció oficial

Registre civil

del dia 19 de Desembre de 1898

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Maurici Roselló Reverté, 62 anys, Amargura 38.
— Maria Corcó Porqueras, 70 anys, Sant Roch 29.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Tomás.
Sant de demá.—Sant Demetri.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 18

De Barcelona en 2 dias, pol. gol. «Belisario», de 99 ts., ab efectes, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

Despatzadas

Cap.

Entradas del dia 19.

De Almeria en 20 dias, berg. gol. «Isabelita», de 163 ts., ab efectes, consignat á don Joseph Maria Ricomá.

Despatzadas

Pera Christiania v. nornech «Setubal», ab vi.
Pera Cadaqués l. «Paquito», ab efectes.
Pera Port-Vendres pol. gol. francesa «La Paix», ab vi.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	54'27	Aduanas	88'12
Exterior		Norts	24'70
Amortisable	66'	Fransas	26'45
Cubas 1896	52'62		
Cubas 1890	42'50	Obs. 6 0/0 Fransa	80'
Exterior París	45'50	Id. 3 0/0	41'50

GIROS

París	33'	Londres	33'60
-------	-----	---------	-------

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	54'30	Cubas del 86	50'62
Exterior		Cubas del 90	42'50
Colonial		Aduanas	
Norts	24'70	Ob. 5 0/0 Almansa	80'75
Fransas	26'45	Id. 3 0/0 Fransa	41'50
Filipinas			

PARIS

Exterior	45'30	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	33'	Londres	33'60
-------	-----	---------	-------

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descómpte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comerç de la mateixa.

Londres	à 90 dias fetxa.
	» à 8 dias vista.
París	à 8 dias »
Marsella	à 8 dias »
	VALORS LOCALS
	DINER
	PAPER
	OPER.

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.		750
Industrial Farinera	500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500
Manufacturera de Algodón		100
Compañía Reusense de Tranvias		
Compañía Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100		200

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Als Herniats (TRENCA TS)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar á vostres fills ab vendatge brut, incómodo y perillós, consultéu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que pera la curació de las hernias de vostres filllets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de «cautcheuch» ab resort.

«Tirants Omoplátics» pera corregir la «cargazón» d' espalllas.
«Faixas hipogástricas» pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausells de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compañía comich-dramática

de don Wenceslao Bueno.

Funció pera avuy.—Sezon abono. 3.ª de la 3.ª série.
—La comedia en 3 actes «Un novio á pedir de boca» y la comedia en un acte «Receta contra las suegras». — En los intelmedis l' aplaudit sexteto executará las següents pessas: «Overtura» Goberna.—«Bello in Maschera» (fantasia) Verdi.—«Chantily (vals) Waldteuffel. —«Tannhäuser» (marxa) Wagner.
Entrada á localitat 3 rals.—Id. al porraís 2.
A tres quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 20.

«El Liberal» tem que s' contaghi Montero, quan conferenciá ab lo president, de la malaltia que aquest sofreix y que sigui després Montero lo qui tinga castro, com ara es Sagasta.

«El Liberal» es enemich de las actuals Corts. Entén que aquestas son cómplices de tot lo que s' ha fet, y es necessari que la voluntat del poble s' manifesti novament. Se proposa un moviment plebiscitari. «El Liberal» s' extén pera demostrar que han de dirigir las eleccions los mateixos que feren las viltas, tenint la creencia que haventhi un verdader moviment d' opinió, las eleccions serán un poch més sinceras y las Corts podran donar millors resultats.

—Telegrafia de París que s' atribueix gran importancia al viatge del gran duch Nicolau de Russia á Constantinopla.

—Lo viatjer es objecte de grans mostrars de simpatia. Sa missió es desfer l' efecte del viatge del emperador Guillerm.

—Segons noticias de San Sebastián, en aquella provincia de Guipuzcoa s' han tancat per ordre del general Macías més de trenta casinos carlistas.

—S' ha sotmés á la deliberació del Colegi d' Advocats un projecte d' una Assamblea de lletrats.

—Tota la premsa s' ocupa del discurs pronunciat per lo president de la Cambra Agrícola del Alt Aragó, aplaudint sas radicales manifestacions.

—Mr. Taylor, l' ex-ministre americá á Madrid, ataca ara la conducta dels Estats Units ab la mateixa energia que avans la d' Espanya.

Diu que l' tractat de pau es una verdadera expoliación, y que Mac-Kinley no podrá sincerar sa conducta devant los ulls del món civilisat. La guerra s' feu en nom de la justicia, y ara la República ha quedat per devall de qualsevol país salvatge. Aixís s' expressa dit ex-ministre á Madrid.

—«El Imparcial» diu que Espanya passa per un desmay y que 'ls que ocupan los més elevats carrecs res fan pera tréurela del estat de postració en que s' troba.

—Lo president de la República de Bolivia, al devant de 2.500 homes, se dirigeix en contra dels revolucionaris.

—Ahir desembarcá á Cadiz, lo monument que en la catedral de la Habana, contenia los restos de Colón.

—Ha sigut detingada á Nova York, acusada del delict de robo, la filla del cabecilla cubá Mirabal.

París 19.

En lo carrer de Apeninos de la Avinguda de Clichy, se desenrotllá ahir, á las tres de la tarde, un terrible succés.

La armadura de ferro del primer pis d' una casa en construcció s' enfonsá, arastrant junt ab ella variandamis, en los quals treballan multitud d' obrers.

Los bombers acudiren immediatament al salvament dels infelissos treballadors.

Fins lo present se contan tres morts y onze ferits.

—Ahir nit, en l' Hospital de Burdeos, se cometé un horrible crim en la sala d' alienadas.

Una malalta que no podía retenir sos gemechs, fou escanyada per sa vehina en ocasió en que la enfermera havia pujat, per breus moments, al pis superior.

La boja digué que havia escanyat á sa companyera porque no la deixava dormir.

La morta contava 42 anys y l' altra 26.

—Ahir se celebrá un meeting, llegintse cartas de Balfour, Hamilton, Ripori, Morley, Camhell y altres, adoptantse un acord en favor del projecte del desarme del czar.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demaneu als tots los que tinguéu tós en còalsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit livi ab cap altre de tots los acreditats específics coneguts, tota vegada que ellas constitueixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas.

Nota.—Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que s demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESpanyola

Pelayo, 42

Barña.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzanari de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzanari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona, «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilatorrada del Panadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Gua», «Alopes», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminueixen i fluidifican la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos i augmentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaz pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finament totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys a quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADOB FOSFATAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

GARANTIZADAS PURAS



SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficaz, lo més durader

baix garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGRS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA